

ק"פ (פתח תקווה) 24156-02-25 - יצחק דוד נירן נ' ניסים גראמה

בית משפט השלום בפתח תקווה

ק"פ 24156-02-25 נירן נ' גראמה ואח'
תיק חיצוני:

מספר בקשה: 6

לפני כבוד השופט אריאל סלטו

קובל יצחק דוד נירן
נגד

נאשמים 1. ניסים גראמה
2. חנן דרי

החלטה

לפני בקשה לביטול קובלנה פלילית פרטית.

רקע

ביום 10.02.2025 הגישו הקובל, שלושת בניו, וחברת "א.נ. מאה בע"מ" (להלן: "חברת א.נ.") קובלנה פלילית פרטית נגד הנאשמים (להלן: "הקובלנה").

ביום 06.03.2025 הגישו הנאשמים בקשה לביטול הקובלנה.

ביום 16.03.2025 הגיש הקובל תגובתו לבקשה לביטול הקובלנה.

ביום 09.11.2025 התקיים דיון אליו לא התייצבו שני קובלים. בדיון הסביר בית המשפט את הסיכויים והסיכונים שיש בניהול הליך של קובלנה פלילית פרטית, ואת הנטל המוטל על קובל בהליך זה. כמו כן, הסביר בית המשפט כי במידה שהקובלים יעמדו על ניהול ההליך, יהיה על כל הקובלים להתייצב

לדיונים.

ביום 21.12.2025 הגיש הקובל בקשה לתיקון הקובלנה, אליה צורף כתב קובלנה מתוקן, ממנו נמחקו חברת א.ג., ושלושת בניו.

ביום 24.12.2025 התקיים דיון, במהלכו הודיע הקובל כי יתר הקובלים חזרו בהם מן הקובלנה, אך הוא עודנו עומד על קיומו של ההליך. בתום הדיון, נעתר בית המשפט לבקשה לתיקון הקובלנה, והורה לצדדים להגיש השלמת טיעון ביחס לבקשה לביטול הקובלנה.

ביום 30.12.2025 הגישו הנאשמים השלמת טיעון לבקשתם לביטול הקובלנה.

ביום 28.01.2026 הגיש הקובל השלמת טיעון לתגובתו לבקשה לביטול הקובלנה.

הקובלנה (המתוקנת) מייחסת לנאשמים כניסה בכוח, עבירה לפי סעיף 189 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**"); אחיזת מקרקעין בכוח, עבירה לפי סעיף 190 לחוק העונשין; איזמים, עבירה לפי סעיף 192 לחוק העונשין; השחתת פני מקרקעין, עבירה לפי סעיף 196 לחוק העונשין; הסגת גבול כדי לעבור עבירה, עבירה לפי סעיף 447 לחוק העונשין; היזק בזדון, עבירה לפי סעיף 452 לחוק העונשין; ופרסום לשון הרע, בכוונה לפגוע, לשני בני אדם או יותר, זולת הנפגע, עבירה לפי סעיף 6 לחוק איסור לשון הרע, תשכ"ה-1965.

בהתאם לעובדות הקובלנה, הנאשם 1 הוא בעלים של נכס מקרקעין ברח שבזי 58, ראש העין (להלן: "**הנכס**"). הנאשם 1 התקשר בהסכם להשכרת הנכס לחברת א.ג., חברה שהיתה בבעלות אהד נירן, בנו של הקובל. הקובל ובניו, אהד, אריאל ואבנר שימשו כערבים להתחייבויות חברת א.ג. בהסכם. חברת א.ג. עשתה שימוש בנכס לצורך תפעול עסק מסוג בר - מסעדה (להלן: "**העסק**"). הנאשם 2 הוא עורך דין אשר במועדים הרלוונטיים לקובלנה שימש כעורך דינו של הנאשם 1.

ביום 16.08.2021 הסיגו הנאשמים את גבולו של הקובל, פרצו, בסיוע אחרים, לעסק, שברו את המנעולים שהיו במקום, החליפו אותם במנעולים משלהם, והרסו את העסק עד היסוד. הנאשמים הציעו למכירה את הציוד שהיה מצוי בעסק, ובהמשך העבירו אותו לחצרו של הנאשם 1, אחסנו אותו תחת כיפת השמיים, וגרמו לו לנזק משמעותי. מעשי הנאשמים, אשר נעשו לאור יום ולעיני כל, כך על פי הנטען, מהווים גם פרסום לשון הרע.

ההליכים האזרחיים

בין הצדדים התקיימו הליכים אזרחיים אשר נסובו על הסכסוך מושא הקובלנה, ובמסגרתם העלה

עמוד 2

הקובל כלפי הנאשם 1 את אותן הטענות המועלות בקובלנה.

ביום 29.09.2021 הגיש הנאשם 1 תביעה נגד הקובל, שלושת בניו, וחברת א.ג. לבית משפט השלום בפתח תקווה, בדרישה לתשלום ₪ 454,834 (ת"א 40145-09-21). ביום 12.12.2021 הגישו הקובל, שלושת בניו, וחברת א.ג. תביעה שכנגד הנאשם 1 בדרישה לתשלום ₪ 670,050. (להלן: "ההליך האזרחי").

ביום 22.03.2024 ניתן פסק הדין בהליך האזרחי, במסגרתו חייב בית המשפט את הקובל, שלושת בניו וחברת א.ג. לשלם לנאשם 1 סך של ₪ 274,075, המהווה תשלום בגין חוב דמי שכירות ופיצוי מוסכם. מנגד, חייב בית המשפט את הנאשם 1 לשלם לקובל, שלושת בניו, וחברת א.ג. סך של ₪ 136,656 בגין שווי הציוד שהיה מצוי בעסק. לאחר קיזוז הסכומים זה מזה נדרשו הקובל, שלושת בניו, וחברת א.ג. לשלם לנאשם 1 סך של ₪ 137,419.

הן הנאשם 1 והן הקובל, לא השלימו עם פסק הדין והגישו ערעורים לבית המשפט המחוזי. ביום 15.01.2025 התקיים דיון בבית המשפט המחוזי מרכז בערעורי שני הצדדים (ע"א 1268-06-24 וע"א 75205-05-24). לאחר שנשמעו הערות בית המשפט המחוזי, חזר בו הנאשם 1 מערעורו. הקובל, עמד על ערעורו, ודחה את הצעת בית המשפט המחוזי להפחית סך של ₪ 25,000 מהסכום שנפסק לטובת הנאשם 1. ביום 19.01.2025 דחה בית המשפט את ערעור הקובל. במסגרת פסק דינו קבע בית המשפט המחוזי כי לא נפל פגם בפסק דינו של בית משפט השלום.

ביום 30.01.2025 הגיש הקובל בקשה לבית המשפט המחוזי, אותה הכתיר בכותרת "בקשה לתיקון פרוטוקול, השלמת תוכן כבד משקל שנעלם מהפרוטוקול, השפעות על פסק הדין ומכוחו, וביטול פסק הדין שחוקיותו מוטלת בספק". בבקשתו טען הקובל, כי יש לתקן את פרוטוקול הדיון בערעור, כיוון שלא מפורטים בו אמרות רבות של שופטי ההרכב, ויש לבטל את פסק הדין בערעור, כיוון שבית המשפט התעלם לחלוטין מכל האמור בפרוטוקול הדיון "ובעיקר מכל שנעלם ממנו". ביום 11.02.2025 קיבל בית המשפט המחוזי, באופן חלקי, את הבקשה לתיקון פרוטוקול, ודחה את הבקשה לביטול פסק הדין.

ביום 24.02.2025 הגיש הקובל בקשה נוספת לבית המשפט המחוזי, אותה הכתיר בכותרת "בקשה למתן הוראות פוזיטיביות, לאור הממצאים שאושרו וצוינו בהחלטת בית המשפט, המחייבים את ביטול פסק הדין שאינו חוקי בעליל". בבקשתו טען הקובל כי בוצעה עריכה מגמתית של פרוטוקול הדיון בערעור, תוך העלמת קטעים נבחרים, בסיסיים ומהותיים, בכוונת מכוון וביודעין, "והכל במטרה שהדבר ישרת את ההרכב הנכבד במתן פסק דין". כמו כן, טען כי אין מנוס מלהורות על ביטול פסקי הדין של בית משפט השלום ובית המשפט המחוזי, לקבל במלואו את ערעורו שלו, ולפסוק לו הוצאות הולמות. עוד באותו היום ניתנה החלטת בית המשפט המחוזי הדוחה את הבקשה.

הקובל לא השלים גם עם פסק דינו של בית המשפט המחוזי, והגיש בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון (רע"א 57854-04-25). ביום 12.06.2025 דחה בית המשפט העליון את בקשת רשות הערעור. הקובל לא השלים גם עם החלטת בית המשפט העליון בבקשה לרשות ערעור, והגיש בקשה לעיון חוזר בהחלטה. ביום 02.11.2025 דחה בית המשפט העליון את הבקשה לעיון חוזר, תוך שציין כי **"לבקשה זו אין עיגון בסדרי הדין המקובלים"**. הקובל לא אמר נואש, והגיש בקשה נוספת בה התבקש בית המשפט העליון להיעתר לבקשה לעיון חוזר. בית המשפט העליון דחה את הבקשה וחייב את הקובל בהוצאות בסך ₪ 3,000 לטובת אוצר המדינה.

תמצית טיעוני הצדדים

לטענת הנאשמים, המבחן לביטול קובלנה פלילית פרטית מקל יותר בהשוואה לביטול כתב אישום, שכן בהליך של קובלנה פלילית פרטית לא נערכת בחינה של הראיות ושל האינטרס הציבורי, על ידי תובע מוסמך, בטרם ההחלטה על העמדה לדין; קובלנה פלילית פרטית נגועה באינטרס אישי של הקובל; ולא קיימת הפרדה בין החוקר לתובע - הקובל מחזיק למעשה בשני התפקידים.

לדבריהם, יש להורות על ביטול הקובלנה כיוון שמדובר בהליך סרק, אותו נוקט הקובל, כפי שנקט בשני מקרים נוספים בהם הגיש קובלנות פליליות פרטיות נגד אחרים. אין כל אינטרס ציבורי בניהול ההליך, והאינטרס היחיד של הקובל הוא הרצון לנקום בהם, נוכח תוצאת ההליך האזרחי.

לטענת הקובל מנגד, בבסיס הקובלנה לא עומדים מניעים נקמניים, אלא מדובר במימוש זכותו החוקתית, בהתאם להוראות החוק ולקביעות בית המשפט בהליך האזרחי.

לטענת הנאשמים, בקובלנה נפלו פגמים רבים, כך למשל הקובלנה אינה מכילה עובדות לכאורה בלבד, אלא מפורטות בה ראיות, וזאת בניגוד לאופן בו יש לנסח כתבי אישום וקובלנות פליליות פרטיות.

לטענת הקובל מנגד, הקובלנה נוסחה בהתאם להוראות הדין, העבירות המיוחסות לנאשמים הן עבירות שניתן להגיש בגינן קובלנה פלילית פרטית, והמפורט בקובלנה מהווה מסד נתונים הכרחי.

לטענת הנאשמים, הם זכאים היו לקבל מהקובל את כל הראיות שמבססות לטענתו את הנטען בקובלנה, ושכחונתו להגישן, וכן את תמצית אמרותיהם של העדים שבכחונתו להעיד. משחומרים אלו לא נמסרו להם, הרי שנפגעה זכותם החוקתית להליך הוגן, באופן שיש בו כדי לחייב את ביטול הקובלנה.

לטענת הקובל מנגד, הראיות המבססות את המפורט בקובלנה מצויות בפרוטוקולי הדיונים בהליך האזרחי, פרוטוקולים המצויים בידי הנאשמים, כך שלא נפגעו זכויותיהם של הנאשמים והם רשאים

לנהל את הגנתם כראות עיניהם.

לטענת הנאשמים, העובדות המפורטות בקובלנה אינן מהוות עבירה, כך שאף אם יודו בכל אותן עובדות לא ניתן יהיה להרשיעם בעבירה.

לטענת הקובל מנגד, לא זו בלבד שהעובדות המפורטות בקובלנה מהוות עבירה, אלא שכך נקבע כבר בהליך האזרחי, ויש ביכולתו להוכיח את טענותיו מעבר לספק סביר.

לטענת הנאשמים, ניהול ההליך, בנסיבות בהן מטרת הגשת הקובלנה הפלילית הפרטית היא להציק להם, להטרידם, להכתימם, לאיים עליהם, ולתייגם כנאשמים, עומד בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית, ומקים להם הגנה מן הצדק.

לטענת הקובל מנגד, לא עומדת לנאשמים הגנה מן הצדק, שכן מטרת הגשת הקובלנה אינה להציק לנאשמים, אלא מימוש זכותו החוקית למיצוי הדין עמם, נוכח מעשיהם המפורטים בקובלנה, לאחר שרשויות החוק בחרו שלא לעשות כן, בטענה כי מדובר במעשים בעלי נופך של סכסוך אזרחי.

לטענת הנאשמים, מלכתחילה לא היה כל מקום להגשת קובלנה פלילית פרטית נגד הנאשם 2, בהיותו עורך דין שהעניק שירות משפטי לנאשם 1 - הא ותו לא.

לטענת הקובל מנגד, הנאשם 2 קשר עצמו באופן מובהק לכל מעשי הנאשם 1 בהיותו עורך דינו, ופעל באופן אקטיבי לביצוע המיוחס לו בקובלנה.

דין והכרעה

לאחר שעיינתי בכתבי הטענות על נספחיהם, והקשבתי קשב רב לטיעוני הצדדים בדיונים מיום 09.11.2025 ומיום 24.12.2025, הגעתי לכלל מסקנה כי יש מקום להורות על ביטול הקובלנה.

המסגרת הנורמטיבית

סעיף 68 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982, המקים את הסמכות להגשת קובלנה פלילית פרטית, קובע כהאי לישנא:

"על אף האמור בסעיף 11 רשאי כל אדם להאשים בעבירה מן המנויות בתוספת השניה על ידי הגשת קובלנה לבית המשפט."

בע"פ 2124/91 אשר רון נ' כור תעשיות בע"מ (19.10.1993) קבע בית המשפט העליון כי הגשת קובלנה פלילית פרטית אינה עניין פרטי בלבד, אלא היא מגלמת גם עניין ציבורי:

"גם באותם מקרים שקובל מגיש קובלנה [בעניין] עבירה שבה הוא היה הנפגע, אין לומר שהאינטרס הוא שלו כפרט נפגע בלבד [...] אכן, קובל המגיש קובלנה פרטית משלב הן את הדאגה לענייניו הוא והן את תפקידו כמייצג הציבור לפני בית המשפט"

בעק"פ (מחוזי ירושלים) 32895-12-19 אלעזר מור נ' אסתר בן חמו (19.07.2020) קבע בית המשפט המחוזי כי אין מקום לאפשר ניהול קובלנה פלילית פרטית שאין אינטרס ציבורי בניהולה, וכי על בית המשפט לבחון האם קיימת הצדקה לפגיעה בפרט, פגיעה הבאה לידי ביטוי בהעמדתו לדין מבלי שקדמה לכך חקירה משטרתית מסודרת:

"החשיבות של קיומו של האינטרס הציבורי בהליך הקובלנה מציב סטנדרט לפיו קובלנה שמוגשת שאין בצידה אינטרס ציבורי היא למעשה ניצול לרעה של ההליך הפלילי [...] בהיעדר אינטרס ציבורי ממילא לא תקום אחריות פלילית מפאת קלות הערך של המעשה [...] הגבלת יכולתו של הפרט לקבול נועדה בין היתר לצמצם את הפגיעה בנאשם אשר מועמד לדין מבלי שקדמה לכך חקירה משטרתית מסודרת ומבלי שהקובל מחויב להעמיד לעיונו את מלוא חומר הראיות [...] אף שמוסד הקובלנה לא בוטל, נדרשת הפעלת איזון ובקרה בדבר השימוש בו"

בבש"פ 3503/91 אבי שוברט נ' שאול צפריר (16.06.1992) קבע בית המשפט העליון כי ענישה במסגרת הליך פלילי לא נועדה לסיפוק רגשי נקם של הקורבן:

"מטרות הענישה [...] הן לגמול לעבריו על מעשיו, להרתיעו ולהרתיע את הרבים ואף לתת ביטוי להשקפות החברה על הנורמות החוקיות והמוסריות שלה. סיפוק רגשי נקם של הקורבן אינם [...] ממטרותיו של המשפט הפלילי"

מן הכלל אל הפרט

הקובלנה הפלילית הפרטית שהגיש הקובל נגד הנאשמים, אינה מגלמת כל אינטרס ציבורי. המדובר בסכסוך אזרחי מובהק, כמוהו מתבררים בהליכים אזרחיים אלפים רבים מדי שנה. הנאשם 1 וחברת א.ג. התקשרו בהסכם להשכרת הנכס לחברת א.ג. במסגרת הסכם השכירות נקבעו תנאים, שאין בהם כל ייחוד ביחס להסכמי שכירות. לימים התגלע ויכוח בין הצדדים בנוגע לקיום התנאים המפורטים בהסכם השכירות, כאשר הנאשם 1 טען כי חברת א.ג. לא עמדה בהתחייבותיה ולא שילמה את דמי השכירות, ואילו חברת א.ג. טענה כי הנאשם 1 תפס חזקה בנכס שלא כדין וגרם לה לנזקים.

המחלוקת בין הצדדים התבררה במסגרת תביעה אזרחית בבית משפט השלום, ונדונו בה כל הסוגיות הרלוונטיות למחלוקת. בסופו של יום הכריע בית המשפט במחלוקת, שם את הנזקים שנגרמו לכל אחד מהצדדים, וקבע את חיובי הצדדים זה כלפי זה. פסק הדין של בית משפט השלום נבחן על ידי ערכאת הערעור, בית המשפט המחוזי, אשר אשררה אותו וקבעה כי לא נפל בו כל פגם.

הניסיון לשוות לסכסוך אזרחי רגיל ופשוט אופי פלילי, המצדיק שימוש במוסד הקובלנה הפלילית הפרטית, הוא ניסיון שאין לתת לו יד. על בתי המשפט שלא לאפשר לבעלי דין שאינם מרוצים מתוצאת הליכים אזרחיים בהם היו מעורבים, לגרור את בעלי הדין שכנגד להליך של קובלנה פלילית פרטית, ולהושיבם על ספסל הנאשמים במחי הגשת קובלנה פלילית פרטית. רק במקרים בהם נסיבות העניין חורגות מדלת אמותיו של הסכסוך האזרחי, באופן שמלמד על פגיעה בערכים חברתיים, יש מקום לאפשר שימוש במוסד הקובלנה הפלילית הפרטית. המקרה שלפני אינו נמנה על אותם המקרים.

יפים לעניין זה דברי פרופ' ש"ז פלר בהתייחסו לאובייקט העבירה ולאופן שבו יש להשתמש במשפט הפלילי, גם במקום בו נפגעים ערכים חברתיים (יסודות בדיני עונשין (1984) כרך א' עמ' 721-722):

"לא כל ערך חברתי זוכה בהגנה באמצעות אחריות פלילית על פגיעה בו, אלא רק הערכים החיוניים ביותר לקיום החברה ולהתפתחותה. יש גם כלים משפטיים ולברי־משפטיים אחרים, חמורים פחות, באמצעותם ניתן להשליט יראת כבוד לערכי החברה ושמירה עליהם. ההיזקקות לאחריות הפלילית, שהיא האחריות החמורה ביותר, שמורה להגנה על הערכים בעלי המשקל הכבד ביותר של החברה המאורגנת במדינה: חיי האדם, שלמות גופו, בריאותו וחירותו; בטחון המדינה; סדרי המשטר והחברה; סדרי השלטון והמשפט; הבעלות, וכיוצא באלה. כמו כן, לא כל אירוע אנושי שעשוי לפגוע באחד מערכים אלה ראוי להגדרה כעבירה פלילית, הדבר תלוי גם בשאלה אם סוג היחס הנפשי־האידיאולוגי הטמון בארוע זה, די בו כדי שיראו באירוע עבירה פלילית דווקא, או שמא יש לראותו כהפרה מסוג אחר של סדרי החיים הרצויים בחברה. בתוך ערכים אלה ישנו דירוג מבחינת משקלם הסגולי בחיי החברה, ובהתאם לכך נקבע גם היקף סוגי אירועים אלה, על תכניהם האובייקטיביים והסובייקטיביים, הראויים להיחשב לעבירות פליליות, כאשר לגבי האירועים הנותרים ניתן להשתמש באמצעי הגנה חריפים פחות"

לא בכדי ייחד המחוקק את סמכות העמדה לדין לרשויות המדינה, וקבע מנגנונים שיבטיחו כי אדם לא יועמד לדין, אלא לאחר שבוצעה חקירה, ניתנה לו הזכות למסור את גרסתו ביחס לחשדות המועלים כלפיו, ותובע בעל הכשרה מתאימה למד את חומר החקירה והגיע למסקנה כי קיים סיכוי סביר להרשעה, וכי קיים אינטרס ציבורי בקיום ההליך הפלילי.

אכן, המחוקק מצא לנכון לאפשר גם לאנשים פרטיים לנהל הליכים פליליים במסגרת מוסד הקובלנה

הפלילית הפרטית, ואולם אין להסיק מכך כי המדובר בסמכות בלתי מוגבלת שאינה נתונה לפיקוח ולביקורת, ושאדם יידרש לנהל הליך פלילי מתחילתו ועד סופו כנאשם, על כל הכרוך בכך, אך בשל גחמה של אדם אחר, שהחליט להגיש נגדו קובלנה פלילית פרטית.

דרכו של הקובל מעידה עליו כי הוא מסרב להכיר בעקרון היסוד של סופיות הדין, אשר על חשיבותו עמד בית המשפט העליון בע"פ 7853/05 רחמיאן נ' מדינת ישראל (27.11.2006):

"לכל התדיינות משפטית יש סוף. משהתבררו זכויות וחובות הצדדים בהליכים המשפטיים השונים, ונתקבלה החלטה סופית, הרי שאין לשוב ולהידרש לעניין מחדש. הדבר מערער את היציבות המשפטית. הדבר פוגע בזכויות המתדיינים עצמם. הדבר פוגע ביעילות המערכת המשפטית"

כפי שפורט לעיל, לאחר שניתן פסק הדין בהליך האזרחי, הגיש הקובל ערעור לבית המשפט המחוזי. לאחר שערעורו נדחה, הגיש בקשה לביטול פסק הדין. לאחר שהבקשה לביטול פסק הדין נדחתה, הגיש בקשה נוספת לביטול פסק הדין. לאחר שגם הבקשה הנוספת נדחתה, הגיש בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון. לאחר שבקשת רשות הערעור נדחתה, הגיש בקשה לעיון חוזר בהחלטה. לאחר שהבקשה לעיון חוזר נדחתה, הגיש בקשה נוספת לעיון חוזר, שנדחתה גם כן. במקביל, הגיש הקובל את הקובלנה הפלילית הפרטית הנוכחית.

בנסיבות המקרה, בהן הסכסוך בין הצדדים הוא סכסוך אזרחי מובהק, והתקיימו בין הצדדים הליכים אזרחיים בשתי ערכאות, במסגרתם נדונו כלל הסוגיות הרלוונטיות למחלוקת, לא קיים כל אינטרס ציבורי שבקיום הליך נוסף בגין אותה מחלוקת בדמות קובלנה פלילית פרטית, ומשכך יש להורות על ביטול הקובלנה.

משנמצא כי יש להורות על ביטול הקובלנה, אין מקום לדון ביתר טענות הצדדים.

סוף דבר

הבקשה לביטול הקובלנה מתקבלת.

מורה על ביטול הקובלנה.

הקובל יישא בהוצאות כל אחד מהנאשמים בסך 2,500 ₪.

ההוצאות תשולמנה בתוך 30 יום מהיום.

המזכירות מתבקשת להמציא את ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, כ"א שבט תשפ"ו, 08 פברואר 2026,
בהעדר הצדדים.